

Ds Jaco Zuurmond

15 juni 2014 – Zondag Trinitatis

Exodus 34, 4 – 9

Matteüs 28, 16-20

‘Terug naar Galilea – het gewone leven in’

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Het aardige van het feest van Trinitatis is dat we vandaag nog één keer het verhaal van de Opstanding oppakken. We lazen het slot van het Matteüsevangelie. De scene welke we zo juist hoorden speelt vrijwel direct nadat de vrouwen van het Lege Graf zijn weggestuurd met de mededeling dat ze de broeders van Jezus moeten oproepen om naar Galilea te gaan, opdat zij daar de Heer zullen zien. Het loont de moeite het korte bericht goed te proeven.

Mattheus is namelijk wonderlijk snel na de opstanding klaar met zijn verhaal.

Uiteindelijk heeft hij slechts een tweetal berichten nog, nadat de vrouwen van het Lege Graf zijn weggestuurd:

Het eerste bericht hebben we niet gelezen, maar dat betreft de soldaten die het graf hadden bewaakt. Die gaan naar de stad om aan de hogepriesters te vertellen wat er gebeurd is, en waar zij getuige van zijn geweest. Eén van die bewakers had nota bene aan het graf nog uitgesproken dat dit toch werkelijk een ‘zoon van God moest zijn’. Maar aangekomen in de stad laten ze zich volgens het eerste bericht van Matteüs door de oudsten omkopen om het verhaal te helpen verspreiden dat de leerlingen Jezus’ lichaam gestolen hadden. Voortaan zou dát verhaal de ‘verklaring’ moeten zijn voor het ‘lege graf’. En níét het verhaal dat Jezus zou zijn opgestaan uit de doden.

Het tweede bericht, direct daaropvolgend, is dan dat wat we net hoorden: Het dóórgaande bericht van het Evangelie tot-op-vandaag.

Jezus ontmoet zijn leerlingen op een berg, in Galilea. Welke berg? Dé berg natuurlijk. De roostermakers hebben het goed begrepen, door ons vandaag het verhaal van Mozes op de Sinaï te laten horen. De berg waar de leerlingen Jezus ontmoeten is de berg waar altijd weer mensen de Eeuwige hebben ontmoet. Dezelfde berg waarop altijd weer mensen worden onderricht, waar wij een weg door het leven gewezen krijgen. Die berg daar in Galilea is geen andere berg dan de Sinaï van Mozes, waar de Eeuwige zich zelf, bij name, voorstelt – “Ik ben, Ik ben – ik ben liefdevol, genadig, geduldig, trouw, waarachtig – Ik ben”. Maar het is natuurlijk ook dezelfde berg waarop Jezus zijn Bergrede hield – die wijze raadgevingen die zo eindeloos op vrede in het samenleven van mensen uit zijn. Door de ontmoeting met de Opgestane op de berg te laten plaatsvinden wijst Matteüs hen en ons terug naar die woorden – de woorden van Jezus, de woorden van Mozes: die zijn steeds weer het uitgangspunt.

Een bijzonder contrast ontstaat zo tussen die beide berichten van Matteüs. Waar in het eerste bericht na de Opstanding, dat bericht over die bewakers en over de hogepriesters, het lichaam van Jezus centraal staat – daar doet in de ontmoeting van de leerlingen met de Opgestane het lichaam van Jezus er helemaal niet toe. Bij Matteüs geen verhaal over Hemelvaart. Maar alleen een opdracht, en een belofte voor de leerlingen. De leerlingen worden terugverwezen naar de gesproken woorden. Ze worden op weg gestuurd, en krijgen zijn woorden mee. Zo worden zijn woorden nu min of meer in hen zelf gelegd. Met Paulus mag je stellen dat zij zelf nu dat lichaam vormen. Heel subtiel vertelt de Evangelist hoe het wél verder gaat met het lichaam van de Opgestane: Het lichaam van Jezus is niet in een graf, het is ook niet gestolen; het is enkel te vinden in de gemeenschap die in zijn voetsporen de weg van God wil volgen.

En binnen deze setting klinkt dan het zendings- en doopbevel: Ga dan heen, maak alle volken tot mijn discipelen en doop ze.

Het vers is berucht... Sinds Karel de Grote riekt dit vers naar geweld. Naar manipulatie. Naar dwang. Naar macht en naar instituut. Ook in onze tijd worden bekeringen vaak beschouwd als een soort trofeeën voor de kerk. Alsof onze Heer ons uiteindelijk hier op af zal rekenen: hoeveel dopelingen hebben we aan zijn kerk toegevoegd.

Zo zeer als het instituut kerk mij ter harte gaat krijg ik vandaag bij lezing van het doopbevel toch een ander gevoel. Gaat dat bevel niet véél dieper?

Wat is dopen? Dopen is door de diepte gaan. Door de diepte van het water. Wie gedoopt wordt trekt met Israël mee door het water van de Rode Zee en door het water van de Jordaan. Gedoopt worden betekent dat je je aansluit bij die lange tocht op weg naar het land van Gods belofte. Het land waar de woorden van die Stenen Tafelen eindelijk voluit zullen worden geleefd. Maar de tocht naar dat land is een tocht door de diepste diepte heen. Door de diepte van het leven.

Daarom moeten de leerlingen ook beginnen in Galilea. Want daar is ook Jezus begonnen. De weg naar Jeruzalem, naar de stad van de vrede, begint daar vóór vandaan.

Naar Galilea gaan, zoals de leerlingen deden, betekent de hele weg weer gaan. Het betekent naar mensen gaan. Niet dus mensen naar jóu toelocken, maar naar mensen toegaan. Helemaal. Zonder voorbehoud, zoals Jezus zonder voorbehoud naar mensen toeging. En naast hen ging staan in hún leven. Naar Galilea gaan betekent dus, al die mensen weer ontmoeten die Jezus ontmoette. Al die mensen die leden onder ziekte. Al die getekenden. Al die buitengeslotenen. Al die mensen die vast zaten in schuld. En al die pijn onder ogen zien. Toelaten. Er niet voor weg lopen.

Naar Galilea gaan is voluit in het leven durven gaan staan. In de diepte van het leven. En daar – en alleen daar – kan dan iets zichtbaar worden van het visioen van de doop: Dopen is dan samen ontdekken dat er een Overkant is, steeds weer. Samen ontdekken dat er een weg voert dóór de diepste diepte. Samen ontdekken dat er leven is dat sterker is dan alle dood.

Samen ontdekken dat dat aloude verhaal van doorgang door het water waar is voor alle tijden.

Vader, Zoon en Geest omvatten samen het toen, het heden, en alle toekomst.

Daarmee gaat dat verhaal van doorgang door en Opstanding uit het water ook over jou en over mij. Zo mogen we samen ontdekken.

Is dat niet de diepe zin van het doopgebed? Dat wij samen de moed vinden om op weg te gaan. Door de diepste diepen van het leven heen. Dat wij samen vertrouwen leren in Gods goede toekomst, Gods vrede, die komt. Dat wij samen, samen op de lange weg van het gewone leven, ervaren dat het verhaal van Opgestane óns verhaal wil zijn.

Laat het zo zijn. Amen